

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपूरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान
विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील प्रथम
वर्षाचे CBCS Pattern नुसारचे
अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०
पासून लागू करण्याबाबत.

परिषटक

या परिषटकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३० एप्रिल २०१९ रोजी संपन्न झालेल्या ४३व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.५/४३-२०१९ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील प्रथम वर्षाचे खालील विषयांचे **C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern** नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए.—प्रथम वर्ष—इंग्रजी (अनिवार्य, अतिरिक्त (द्वितीय भाषा), फंक्शनल इंग्रजी, ऐच्छिक)
- २) बी.ए.—प्रथम वर्ष—हिंदी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ३) बी.ए.—प्रथम वर्ष—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ४) बी.ए.—प्रथम वर्ष—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ५) बी.ए.—प्रथम वर्ष—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ६) बी.ए.—प्रथम वर्ष—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ७) बी.ए.—प्रथम वर्ष—अर्थशास्त्र
- ८) बी.ए.—प्रथम वर्ष—भूगोल
- ९) बी.ए.—प्रथम वर्ष—इतिहास
- १०) बी.ए.—प्रथम वर्ष—सैनिकशास्त्र
- ११) बी.ए.—प्रथम वर्ष—तत्त्वज्ञान
- १२) बी.ए.—प्रथम वर्ष—राज्यशास्त्र
- १३) बी.ए.—प्रथम वर्ष—मानसशास्त्र
- १४) बी.ए.—प्रथम वर्ष—लोकप्रशासन
- १५) बी.ए.—प्रथम वर्ष—समाजशास्त्र
- १६) बी.ए.—प्रथम वर्ष—ऑडिमिस्ट्रीटीव्ह सर्विस

सदरील परिषटक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपूरी, नांदेड – ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक—०१ / परिषटक / पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम /
२०१९-२० / ६६

दिनांक : १७.०६.२०१९.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परिषटक व मूल्यापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / –
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

**SWAMI RAMANAND
TEERTH
MARATHWADA
UNIVERSITY,
NANDED**

B.A. FIRST YEAR

MILITARY SCIENCE

CBCS Pattern Syllabus

Semester Pattern

Effective from June 2019

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

Choice Based Credit System (CBCS)

Under Graduate Programme (U.G. Course)

Military Science – Curriculum structure & Scheme of Evaluation for

B.A. First year with effective year from 2019– 20

Semester	Core Course	Paper No.	Title of the paper	Period per week	Scheme of Evaluation			
					External ESE	Internal CA	Marks	Credit
I	CCMS	I	National Security	04	40	35	(75)	03
		II	Practical	04	50	25	(75)	03
			Total	08	90	60	150	06
II	CCMS	III	Guerrilla Warfare& Terrorism	04	40	35	(75)	03
		IV	Practical	04	50	25	(75)	03
			Total	08	90	60	150	06

- CCMS: Core Course Military Science
- CCMSP: Core Course Military Science Practical
- ESE: End of Semester Examination
- CA: Continuous Assessment

Theory Paper – I & III

CA of Marks: 20:   I Test   - 10 Marks

                          II Test   - 10 Marks

CA of Marks: Home Assignment / Seminar - 15 Marks

CA Total Marks – $20 + 15 = 35$ (Theory Paper – I & III)

- Teaching work load will be of four periods for theory and four periods for practical per week per batch.
- 1) Strength of students for each practical batch shall not be more than (24) twenty-four.
  - 2) Submission of record book is compulsory.
  - 3) Students shall not be allowed for practical examination without uniform certified Record Book.
  - 4) Total periods for each theory paper shall be (60+60) per semester.
  - 5) Total periods for practical paper shall be 120 per year, per Batch.
  - 6) Internal CA and External practical -ESE examination will be held in second semester.

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

B.A. First year, Military Science

(With effective from 2019 - 20)

Semester - I

Military Science

National Security Paper - I

Credits: 03

Periods: 60

Marks: 75

Aims : Provide Information about national security issues to students. Apart from this, creating awareness in students about security forces employment opportunities.

		Period	Marks
1	Concept of Security	10	10
	a) Meaning, Definition and Objectives b) Importance of National Security c) Kinds of National Security d) Essentials of National Defence and Security		
2	Threats to National Security of India	10	15
	a) Introduction b) Historical Background c) Types of Threats to India i) Introduction ii) Poverty iii) Corruption iv) Literacy v) food Security vi) Urbanization		
3	India's Strategic Relations with Neighbors	14	20
	a) Pakistan b) China c) Myanmar d) Bangladesh		
4	India's Strategic Relations after Post-Cold War	14	20
	a) USA – Military Relation b) Russia - Military Relation		
5	India's Relation with Asia	12	10
	a) India and West Asia b) India and ASEAN c) India and Indian Ocean		

Reading

- 1) K. Subrahmanyam: Our National Security
- 2) L.J. Kavic: India's Quest for Security
- 3) John W Mellor (ed): India A Rising Power
- 4) Joseph Frankel: National Interest
- 5) K.M. Panikkar: Problems of Indian Defence
- 6) J.C. Kundra: Problems Foreign Policy 1947 – 75
- 7) Kuldip Nayar: Distant Neighbors
- 8) K. Surahmanyam : The Second Cold War
- 9) M. Berkowitz & P.G. Book: American National Security
- 10) प्रा. राजेंद्रप्रसाद, धर्मेन्द्र उपाध्याय : आतंकवाद एवं भारत की सुरक्षा : संकल्प—विकल्प.
- 11) डॉ. अभयकुमार श्रीवास्तव : सुरक्षा के विविध उपाय
- 12) हरीशरण, हर्षकुमार सिन्हा : अंतरीक सुरक्षा
- 13) डॉ. बी.डी. तोडकर : भारतीय राष्ट्रीय सुरक्षा
- 14) डॉ. भांगे चंद्रकांत बन्सीधर : भारताची राष्ट्रीय सुरक्षा

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

B.A. First year Military Science

(With effective from 2019 -20) Semester - I

Military Science

Practical Paper – II

Credits: 03

Periods: 60

Marks: 75

Aims: Practicing the students and informing them about the legendary drills		Period	Marks
1 Drill without Arms.		12	15
a) What is drill			
b) Arms of drill			
c) Foot drill			
d) Drill movements			
i) Savahan (Attention)			
ii) Vishram (Stand of easy)			
iii) Aram say (stand easy)			
iv) Tejchal (Quick march)			
OR			
Women Safety - Practices (only for girls)			
2 Disaster Management.		12	15
a) Meaning			
b) Disaster Management& National Security			
c) Importance			
d) Man Made Disaster			
3 Yogasan		12	10
a) Historical development			
b) importance of yoga			
c) types of yoga			
d) Fast Life & Yoga			
4 Project on one Topics		12	10
a) Maharani Laximibai's views of National Security			
b) Dr. B. R. Ambedkar's views of National Security			
c) Pundit Jawaharlal Nehru's views of National Security			

5	Group discussion performance and lecture National Security – Current Issues.	12	25
----------	---	-----------	-----------

Distribution of Marks (75)

In this subject military science will be as under

I) ESE – Practical

a) Practical	- 20 marks
b) Oral	- 20 marks
c) Project book	- 10 marks

II) Internal CA

a) Oral	- 25 marks
Total	- 75 marks

Note: -

- 1- The students will have to attend the practical prescribed by the Institute
  - 2- Practical batch should not be consisted more than 24 students for first semester B.A.
  - 3- One practical should be 0.50 clock hours.
6. Internal CA and ESE External practical examination will be held in second semester

Reading

- 1) Hand Book of N.C.C.
- 2) कर्नल निवृत्त प्र.प्र. मराठे, आपत्ती व्यवस्थापन
- 3) ज.द. जोगळेकर – भारतीय युद्धशास्त्राची उपेक्षा
- 4) मोहनकूमार सरपाते, स्वास्थ्य आणि योग
- 5) शामसिंह शशी, जवान : राष्ट्र का गौरव

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

**B.A. First Year – Military Science
(With Effective from 2019 -20)**

Semester – II

Military Science

Guerrilla Warfare & Terrorism PAPER – III

Credits : 03

Periods: 60

Marks : 75

Aims: To make students aware about terrorism besides informing them of guerrilla warfare and their history

	Period	Marks
1 Guerrilla Warfare	08	10
a) Meaning b) Objectives c)Principles a) Thinker : Mao – Tse – Tung , Che- Guevara		
2 Strategic of Guerrilla Warfare	12	15
a) Hit and Run I) Battle on Pratapgadh (1659) II) Attack on Shahistekhan (1663) III) Santaji Dhanaji Attack on Aurangjab Camp		
b) Geographical Factor I) Climate II) Forest III) Desert IV) River		
3 Terrorism of Introduction	10	15
a) Definition & Meaning b) History of Terrorism c) Nature & Tactics of Terrorism		
4 Terrorism and India	18	20
a) Kashmir – Cross – border Terrorism b) Active in Kashmir terror Organization c) Extremism in North – East – India d) Naxalites in India e) Parliament & Mumbai Taj Hotel Terrorist attack		
5 Guerrilla Warfare & terrorism - Comparison	12	15
a) Between Warfare Activities b) Bahirji Naik as Spy c) Battle of Bhopal c) Proxy War d) Sleeper Cell e) Surgical strike		

Reading

- 1) S.T. Das, Indian Military – its History and Development.
- 2) T.M. Panikkar, A Survey of Indian History.
- 3) S.N. Sen, Military systems of the Maratha
- 4) Arjun Das Malik : An Indian Guerilla War
- 5) Mao – Tse – Tung : Guerilla Warfare
- 6) Nand Kishore : Internation Terrorism : A New Kind OF Conflict
- 7) M.H.Halperin : Contemporary
- 8) डॉ. सुधाकर देशपांडे : पानिपत ते पानिपत
- 9) सेनवने, चौधरी, जाधव : भारतीय युद्धकला
- 10) डॉ. जयसिंग पवार : शिवाजी आणि शिवकाळ
- 11) वीरकुमार गौड : नक्षलवादी संस्करण
- 12) जे.एम. श्रीवास्तव : विष्लवी युद्ध / एवं प्रतीविष्लवी कार्यवाहींयॉ.
- 13) जे.एम. श्रीवास्तव : हर्षकुमार सिन्हा, स्त्रातोजिक चिंतन.
- 14) अशोककुमार विपूल : भारत की अंतरीक सुरक्षा.
- 15) प्रा. नामदेवराव जोधव : गनीमी कावा.
- 16) प्रा. ए.पी. चौधरी : लष्करी विचारवंत.
- 17) डॉ. भांगे चंद्रकांत बन्सीधर : आधुनिक युद्ध पद्धती

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

**B.A. First Year – Military Science
(With Effective from 2019 - 20)**

Semester – II

**Military Science
PRACTICAL PAPER –IV**

Credits : 03

Periods : 60

Marks : 75

Aims : Practicing the students and informing them about the legendary drills

	Period	Marks
1 Drill without Arms	10	15
a) Words of commands.		
b) Marching in quick time and Halt		
c) Drill Movements		
i) Savdhan (Attention)		
ii) Vishram (Stand of easy)		
iii) Aram Say (Stand of easy)		
iv) Tejchal (Quick March)		
v) Thum (Halt)		
vi) Dahine Mur (Right Turn)		
vii) Baen Mur (Left Jum)		
viii) Piche Mur (About Tum)		
ix) Line Tour (Falling out)		
x) Visarjan (Dismiss)		
OR		
Home Nursing (any for girls)		
2 Disaster Management	10	15
a) Scope of Disaster		
i) Earth Quake ii) Flood iii) Fire		
b) Cyclone		
a) Tsunami b) Heavy Rain c) Famine		
3 Yogasan.	10	10
a) Yoga and Physical fitness		
b) Types of Yoga		
c) Health and Yoga		
d) Youth and Yoga		

4	Project on Terrorism (one)	10	10
	a) Kashmir Issues		
	b) National Level Issues		
	c) International Level Issues		
5	Battlein Tactics & strategic Techniques.	20	25
	Battle reference – on Pratapgadh Purnder, bohpal		

Note : -

- 4- The students will have to attend the practical prescribed by the Institute
- 5- Practical batch should not be consisted more than 24 students for Second semester B.A.
- 6- One practical should be 0.50 clock hours.

Distribution of marks – 75 marks

I) ESE – Practical

A) Practical	- 40 marks
B) Project Book	- 10 marks

II) Internal CA

Oral Seminar on Topic 'Battle of Tactics' – 25 marks

Total = 75 Marks

Reading

- 1) शर्मा रामकृष्ण, युद्ध के हथीयार
- 2) कर्नल गौतम शर्मा, भारतीय सेना और युद्धकला
- 3) डॉ. कृष्णाराव यादव, भारतीय सैन्य – कला का इतिहास
- 4) पसरिचा डी.बी., मिल्ट्री सायन्स
- 5) योगेंद्रनाथ राज, आधुनिक युद्ध में नागरिक प्रतिरक्षण

B.A . FIRST YEAR – CBCS Pattern

Semester Pattern

Military Science

Semester I and II , Paper No. I & III (Theory)

Question Paper Pattern

Marks – 40

Note I) Attempt all Questions

II) All Questions Carry Equal Marks

Q . 1 Long Answer Type Question 15

Q. 2 Long Answer Type Question 15

Q . 3 Short Notes

a) Any one 05

I)

II)

b) Any one 05

I)

II)

* * * * *